

08.03.2016

Akp/6

6

Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteesta, jossa esitetään Helsingin yliopiston metroase- man nimen palauttamista Kaisaniemen metroasemaksi (b-asia)

HEL 2015-012108 T 00 00 03

Ksv 5264_13

Lausuntoehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta antaa lausunnon kaupunginhallitukselle:

Nimistötoimikunnan, liikennelaitos-liikelaitoksen (HKL) ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunnot huomioon ottaen kaupunkisuunnittelulautakunta ei puolla valtuustoaloitteessa esitettyä Helsingin yliopiston metroaseman nimen palauttamista Kaisaniemen metroasemaksi. Helsingin yliopiston metroaseman nimi on otettu käyttöön tammikuussa 2015. Nimenmuutos oli Helsingin kaupungin lahja Helsingin yliopistolle, jonka perustamisesta tuli vuonna 2015 kuluneeksi 375 vuotta. Lisäksi perusteettomat nimenmuutokset aiheuttavat haittaa ja merkittäviä kustannuksia monelle eri taholle sekä uhkaavat pelastusturvallisuutta. Kaupunkilaisten arkipäivään vaikuttavien keskeisten nimien muuttaminen edestakaisin ei ole myöskään suotavaa.

Cajsa Wahllundin muisto elää monella tapaa alueen nimistössä: Kaisaniemen puistokuja, Kaisaniemenkatu, Kaisaniemenkenttä, Kaisaniemenlahti, Kaisaniemenpuisto, Kaisaniemenranta sekä muun muassa Kaisaniemen kasvitieteellinen puutarha ja Kaisaniemen ala-asteen koulu kantavat kunniakasta Kaisaniemi-nimeä pitkälle tulevaisuuteen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Henrik Nyholm ja 17 muuta valtuutettua ovat tehneet 4.11.2015 seuraavan valtuustoaloitteen:

Ravintoloitsija, majatalon pitäjä Cajsa "Kaisa" Wahllund (1771–1843) oli aikansa yrittäjäsankari. Cajsa loi toimeliaisuudellaan Helsinkiin uudenlaista seurapiirielämää aikana jolloin naisyrittäjyys oli monen kivenkäännön alla. Cajsa oli esimerkillinen historiallinen henkilö Helsingille. Ei pelkästään maahanmuuttajana ja yrittäjänä vaan yhtenä Helsingin kukoistuksen mahdollistajista. Vuonna 2017 tulee kuluneeksi 180 vuotta kaupungin päätöksestä vuokrata Cajsa Wahllundille tulevasta Kaisaniemenpuistosta tontin ravintolalle, joka edelleen tähän päivään saakka kantaa perustajansa nimeä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittää, ja konsultoi muun muassa kaupungin nimistötoimikuntaa, aiemman Kaisaniemen metroaseman, nykyisen Helsingin yliopiston aseman, nimenmuutoksesta Kaisaniemen metroasemaksi Cajsa Wahllundin muistolle.

Nimistötoimikunta

Nimistötoimikunta antoi 9.12.2015 seuraavan lausunnon:

Nimistötoimikunta käsitteli Henrik Nyholmin ja 17 muun allekirjoittajan valtuustoaloitetta (4.11.2015), jossa esitetään Helsingin yliopiston metroaseman nimen palauttamista Kaisaniemen metroasemaksi ravintoloitsija Catharina "Cajsa" Wahllundin (1771–1843) muiston kunnioittamiseksi.

Nimistötoimikunta toteaa, että Kaisaniemen metroasema avattiin liikenteelle 1.3.1995. Metroasema kantoi tätä perinnäisestä alueennimestä omaksuttua nimeä kaksi vuosikymmentä, kunnes Helsingin yliopiston metroaseman nimestä päätettiin kaupunginhallituksessa 22.4.2014. Nimi kuulutettiin voimaan 9.5.2014, ja viralliset avajaiset pidettiin ja uudet kilvet paljastettiin 20.1.2015.

Aloite Kaisaniemen metroaseman nimen muuttamisesta Helsingin yliopiston metroasemaksi oli tullut Helsingin yliopistolta 2.3.2012. Nimistötoimikunta käsitteli aloitetta 4.4.2012 eikä puoltanut nimenmuutosta. Nimistötoimikunta viittaa 4.4.2012 antamaansa lausuntoon ja sen perusteluihin, joissa todetaan muun muassa, että metroaseman nimi Kaisaniemi–Kajaniemi oli vakiintunut ja ottanut paikkansa helsinkiläisessä nimimaisemassa. Nimistötoimikunnan lausunnon mukaan Kaisaniemen metroaseman nimi oli hyvin paikallistuva, sillä asemalla on useita sisäänkäyntejä nyt Kaisaniemenä tunnetulla alueella. Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan käytössä olevia nimiä ei muuteta ilman erityistä, painavaa syytä. Tällaisia Kaisaniemen metroaseman nimenmuutokseen pakottavia syitä ei ollut ilmennyt.

Nimistötoimikunta toteaa nyt, että Cajsa Wahllundin muisto elää monella tapaa alueen nimistössä: Kaisaniemen puistokuja, Kaisaniemenkatu, Kaisaniemenkenttä, Kaisaniemenlahti, Kaisaniemenpuisto, Kaisaniemenranta sekä muun muassa Kaisaniemen kasvitieteellinen puutarha ja Kaisaniemen ala-asteen koulu kantavat kunniaakasta Kaisaniemi-nimeä pitkälle tulevaisuuteen. Kaisaniemi toimi metroaseman nimenä vuosina 1995–2014 ja soveltui paikkaan erittäin hyvin, sillä metroaseman nimi tukeutui ympäröivän kulmakunnan nimistöön ja oli siten helppo myös ulkopaikkakuntalaisten ja satunnaisten metron käyttäjien paikannettavissa. Nimistötoimikunnan mielestä Kaisaniemen metroaseman nimenmuutos Helsingin yliopiston metroasemaksi ei ollut perustel-

tu, ja nimistötoimikunta toivoo, etteivät tämänkaltaiset nimenmuutokset jatkossa yleisty.

Helsingin yliopiston metroaseman nimi on nyt kuitenkin otettu käyttöön, eikä käytössä olevia nimiä tule muuttaa. Etenkään kaupunkilaisten arkipäivään vaikuttavien keskeisten nimien muuttaminen edestakaisin ei ole suotavaa.

Nimistötoimikunta ei puolla valtuustoaloitteessa ehdotettua Kaisaniemen metroaseman nimen palauttamista.

Liikennelaitos-liikelaitoksen (HKL) johtokunta

Liikennelaitos-liikelaitoksen (HKL) johtokunta antoi 27.1.2016 seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuutettu Henrik Nyholm ja 17 muuta valtuutettua esittävät 4.11.2015 päivätyssä valtuustoaloitteessaan Helsingin yliopiston metroaseman nimen palauttamista Kaisaniemen metroasemaksi. Ehdotusta perustellaan ravintoloitsija, majatalon pitäjä Cajsa Wahllundin muiston kunnioittamisella. Vuonna 2017 tulee kuluneeksi 180 vuotta kaupungin päätöksestä vuokrata Cajsa Wahllundille tulevasta Kaisaniemenpuistosta tontti ravintolalle, joka edelleen kantaa perustajansa nimeä.

Metroaseman suhde historialliseen ympäristöönsä on tärkeää ja auttaa myös matkustajia aseman tunnistamisessa. Metroaseman ympäristössä on niin Helsingin yliopistolla kuin ravintoloitsija Cajsa Wahllundilla merkittävä historiallinen rooli.

HKL toteaa, että Helsingin yliopiston metroasema sai nykyisen nimensä tammikuussa 2015. Ruotsiksi nimi on Helsingfors universitet ja englanniksi University of Helsinki. Nimenmuutoksesta päätti Helsingin kaupunginhallitus 22.4.2014.

Nimenmuutos oli Helsingin kaupungin lahja Helsingin yliopistolle, jonka perustamisesta tuli 2015 kuluneeksi 375 vuotta. Yliopistolle kulkee päivittäin suuri määrä ihmisiä, joista monet ovat yliopiston kansainvälisiä vieraita, opetushenkilökuntaa ja opiskelijoita. On tärkeää, että yliopistoa lähinnä oleva metroasema on helppo tunnistaa nimestään. Vastaavasti Espoon kaupunki on päättänyt nimetä Länsimetron aseman Aalto-yliopiston mukaan.

HKL toteaa, että metroaseman nimen tulee olla suhteellisen muuttumaton ja pysyvä, sillä nimenmuutoksella on suuria vaikutuksia metroaseman ulkoisten opasteiden ja matkustajainformaation lisäksi kymmeniin

erilaisiin metrolienteeseen ja metroasemiin liittyviin järjestelmiin.

08.03.2016

Akp/6

Usein tapahtuvat muutokset asettavat haasteita matkustajainformaation ajantasaisuudelle ja saattavat siten hankaloittaa matkan suunnittelua. Informaation lisäksi nimen muuttaminen metroliikenteen ja metroasemakiinteistöjen järjestelmiin on pakollista mm. pelastustoimen vaatimuksesta, jotta matkustajien turvallisuus ei vaarannu.

HKL toteaa, että metroasemien nimenmuutokset aiheuttavat merkittäviä kustannuksia niin HKL:lle kuin muillekin tahoille. HKL ei muun muassa teknisistä ja taloudellisista syistä puolla Helsingin yliopiston metroaseman nimen palauttamista Kaisaniemeksi.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) antoi 29.1.2016 seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki on pyytänyt Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (HSL) lausuntoa valtuustoaloitteesta, joka koskee Helsingin yliopiston metroaseman nimen muuttamista Kaisaniemen metroasemaksi. HSL kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu, ettei se puolla valtuustoaloitteessa esitettyä.

Helsingin yliopiston metroaseman nimeä ei tulisi muuttaa takaisin Kaisaniemen metroasemaksi, koska Kaisaniemen metroaseman nimen muuttamisesta Helsingin yliopiston metroasemaksi aiheutui merkittäviä kustannuksia. Suurin osa kustannuksista johtui sähköisiin järjestelmiin tehtävistä päivityksistä.

Lisäksi metroaseman nimen muuttaminen edestakaisin vaikeuttaisi matkustajainformaatiosta huolehtimista.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkisuunnittelulautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 18.3.2016 mennessä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistönsuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Oheismateriaali

- 1 Allekirjoitettu, Nyholm Henrik valtuustoaloite Kvsto 4.11.2015 asia 20
- 2 Nimistötoimikunnan lausunto
- 3 Liikennelaitos-liikelaitoksen (HKL) johtokunnan lausunto 27.1.2016
- 4 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto

08.03.2016

Akp/6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 2100
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkisuunnittelu@hel.fi

Käyntiosoite

Kansakoulukatu 3
Helsinki 10
www.hel.fi/kaupunkisuunnittelu

Puhelin

+358 9 310 1673

Faksi

+358 9 310 37409

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566